

1

Пентагонът е най-голямата административна сграда в света. Шестстотин хиляди квадратни метра разгъната застроена площ, трийсет хиляди служители, над двацет и седем километра коридори, но само три входа за пешеходци, водещи към охранявани фойета. Аз избрах югоизточния, който е най-близо до метрото и автобусната спирка и е предпочитан от цивилните служители. Нуждаех се от тях. Колкото повече цивилни, толкова по-добре. Идеалният вариант беше непрекъснат и обилен поток от чиновници, които щяха да са моят щит. При толкова народ едва ли щяха да ме застрелят на място. Арестите са друга работа. Обикновено завършват зле – понякога инцидентно, друг път нарочно, затова се нуждаех от свидетели. Искях независими очи върху себе си, поне в началото. Спомням си датата, разбира се – 11 март 1997 г., вторник. Последният ми ден като редовен служител на хората, построили тази сграда.

Беше преди много, много време.

По ирония на съдбата 11 март 1997 г. беше отдалечен на точно четири години и половина от онзи бъдещ вторник, който щеше да промени света. Подобно на много неща от онова време, охраната на главния вход беше сериозна, но не и истерична. Не че съм привърженик на истерията. Напротив, далеч съм от нея. Облечен бях в парадната си униформа – чиста, изгладена и лъскава. На гърдите ми грееха отличията, получени през последните тринайсет години. Ордени, лентички, значки. Навършил

бях трийсет и шест, висок, с изправена стегната походка. Един безупречен във всяко отношение майор от Военната полиция на Съединените щати с две изключения: косата ми бе твърде дълга и вече пет дни не се бях бръснал.

В онези години сигурността на Пентагона беше повелена на Охранителната служба към Министерството на отбраната. От четирийсет метра разстояние можех да определя, че във фоайето присъстват десетина от нейните служители. Бяха достатъчно много, за да заподозра, че поне половината на практика са от нашите под прикритие. И чакат появата ми. Основната част от специализираната ни дейност се върши от така наречените офицери пълномощници, които често се представят за някой друг. Влизат в ролята на полковници, генерали, сержанти, редници и всякакви други, каквито се налага да изглеждат. И обикновено се справят много добре. В рамките на един работен ден са в състояние да сменят по няколко униформи на ОС и търпеливо да чакат обекта си. От трийсет метра все още няха възможност да разпозная някой от тях. По принцип това е трудна задача, защото армията е огромна институция, а те несъмнено бяха подбрали хора, които никога не бях виждал.

Продължих напред сред пълноводния човешки поток, който се беше устремил към входа. Част от хората бяха облечени в униформи – парадни като моята или пък обикновени, в зеленикав цвят – от онези, които носехме преди години. Други мъже и жени бяха цивилни въпреки военната си стойка, която ги открояваше сред тълпата от истински цивилните. Повечето държаха в ръце чанти, куфарчета или пакети. С приближаването към гишетата за проверка потокът изтъняваше, превръщайки се в дълга тънка опашка от по двама-трима. Озовах се зад жена с бледи деликатни ръце и пред някакъв мъж с цивилен костюм, излъскан на лактите. И двамата бяха чиновници, работещи на бюро. Може би някакви анализатори. Точно това ми трябваше. Независими очевидци. Наближаваше

обед. Имаше слънце, но в мартенския въздух липсваше топлина. Такава е пролетта във Вирджиния. Вишните отвъд реката бяха напъпили. Прочутите им цветове скоро щяха да разцъфнат, а кандидат-туристите от цялата страна вече бяха закупили билети и приготвили камери и фотоапарати за пролетната обиколка на столицата.

Чаках си реда на опашката. Далеч пред мен момчетата от ОС се занимаваха с това, което работят всички охранители по света. Четирима от тях изпълняваха специфични задачи. Двама стояха непосредствено зад остъклените врати и гледаха навън, сканирайки внимателно бавно настъпващата опашка. Други четирима чакаха малко встрани от въртящата се бариера на входа, заели небрежната поза на група безделници, които се забавляват да зяпат навалицата. И десетимата бяха въоръжени.

Безпокояха ме именно четиримата до бариерата. Без съмнение щатът на Министерството на отбраната през 1997 г. беше неимоверно раздут поради тогавашните заплахи срещу страната ни, но въпреки това беше доста необичайно да видиш как четирима висококвалифицирани специалисти не вършат абсолютно нищо по време на дежурството си. Повечето раздути екипи поне се опитваха да намерят някаква работа за излишните си членове, но тези четиримата демонстративно не вършеха нищо. Надигнах се на пръсти и протегнах врат, опитвайки да зърна обувките им. Човек може да научи куп неща от обувките. Обикновено маскировката не стига до тях, особено когато става въпрос за униформени служители. Служителите на ОС по принцип изпълняваха ролята на обикновени ченгета и по тази причина (и при възможност за избор) без съмнение биха предпочели полицейските ботуши — големи и удобни, подходящи както за продължително ходене, така и за стоене на място. За разлика от тях изпълняващите мисия под прикритие офицери пълномощници на Военната полиция със сигурност биха предпочели собствените си обувки.

За съжаление не успях да зърна с какво са обути безделниците от споменатата групичка. Разстоянието до тях беше прекалено голямо, а и във вътрешността на сградата беше доста по-тъмно.

Опашката се придвижваше напред с типичното за дните преди 11 септември спокойствие. Без раздразнителност, без притеснения, без страх. Една позната до втръсване рутина и нищо повече. Жената пред мен беше напарфюмирана. От тила ѝ се излъчваше аромат, който ми хареса. Двамата зад остъклената врата ме забелязаха, когато бях на десетина метра от тях. Погледите им напуснаха жената и се спряха върху мен, задържайки се миг повече от необходимото. Плътна се назад по опашката, после се върнаха обратно.

Този път ме огледаха по-подробно. От главата до петите, в продължение на четири-пет секунди, съвсем открито. Преместих се крачка напред заедно с тълпата. Вниманието им отново се насочи към хората зад гърба ми. Не си казаха нищо, не се спогледаха. Възможните обяснения бяха две. Първото и най-благоприятното – аз съм просто човек, когото виждат за пръв път. Привлякъл вниманието им, защото стърчи над останалите в радиус от стотина метра. Или защото носи парадна униформа със златни дъбови листа на петлиците и лентички от ордени на гърдите, сред които и тази от „Сребърна звезда“, но същевременно е с дълга коса и брадясал като пещерен човек. Визуално несъответствие, достатъчно за втори поглед и по-голям интерес. Стоенето на пост е досадна работа и всичко необичайно е добре дошло.

Второ и по-неблагоприятно обяснение: очакванията им се потвърждават. Събитията се развиват по предварителния сценарий, всичко върви по план. Появява се субектът, чиято външност отговаря на разгледаните по-рано снимки и те си казват: *Ето го, точно навреме. Изчакваме още минута-две, докато мине през вратата, а след това го прибираме.*

Защото ме очакват и защото съм дошъл точно навреме. Имах насрочена за дванайсет часа среща с един полковник на третия етаж в пръстен С, без да съм сигурен, че изобщо ще стигна до там. Да се набуташ директно в ръцете им едва ли е най-добрата тактика, но понякога трябва да пипнеш печката, за да провериш дали е гореща.

Мъжът пред дамата с приятния парфюм влезе вътре и показва значката си, окачена на шията му. Махнаха му да преминава. Жената пред мен понечи да влезе, но изведнъж спря, тъй като двамата наблюдатели от ОС решиха да напуснат позицията си зад стъклото. Направи малка крачка встрани, отваряйки им място да си пробият път срещу напирещата навалица. После влезе. Двамата се изправиха на метър от мен, заковали очи в лицето ми.

Вратата се оказа блокирана. Гледаха ме втренчено. Вече бях сигурен, че са служители на ОС. Бяха с полицейски ботуши, униформите им прилягаха добре. Очевидно ги бяха носили дълго време. Нямаха нищо общо с камуфлажните одежди, грабнати набързо от съблекалнята. Погледнах над главите им навътре във фойето. Четиримата им колеги продължаваха да бездействат. Искях да сравня униформите им с тези пред себе си, но не се получи.

– С какво можем да ви помогнем, сър? – попита онзи вдясно от мен.

– В смисъл? – погледнах го аз.

– Къде отивате?

– Длъжен ли съм да ви отговоря?

– Не, сър – каза мъжът. – В никакъв случай. Но бихме могли да ви улесним, стига да желаете.

Най-вероятно като отворят някоя незабележима врата и ме заключат зад нея, помислих си аз. Бях сигурен, че също като мен се съобразяват с цивилните очевидци.

– Благодаря, ще изчакам реда си – казах аз. – И без това съм близо.

Двамата не реагираха. Шах. Часът на аматьорите. Беше тъпо да ме арестуват навън. Бих могъл да окажа съпротива, да се развикам или да изчезна в навалищата. Всичко това в рамките на един миг. Не можеха да стрелят. Наоколо имаше твърде много хора, които биха могли да пострадат. Да не забравяме и датата на събитието. 11 март 1997-а. Четири години и половина преди въвеждането на новите правила. Далеч по-сигурно беше да изчакат влизането ми във фоайето. Двамата смешници можеха да затворят вратата след мен и да издигнат жива стена зад гърба ми, докато онези зад гишетото ми съобщават лошата новина. Теоретично бих могъл да се обърна с лице към тях и да опитам да се измъкна навън със сила. Но това със сигурност щеше да ми отнеме секунда-две. Време, напълно достатъчно, за да могат четиримата безделници да пробият стотина дупки в гърба ми.

Същото щяха да направят и ако се втурнех напред. А и къде можех да отида, по дяволите? Да избягам *навътре* в Пентагона? Абсурдна идея. Това е най-голямата административна сграда в света. Трийсет хиляди души. Пет надземни етажета. Два подземни. Двайсет и седем километра коридори. Десет радиално разположени коридора между отделните сектори. Максимум седем минути за преодоляване на разстоянието между всеки две произволни точки. Бях чувал, че това време е изчислено на базата на бърз „марш на скок“, което означава шест километра в час. Ако тичам колкото ме държат краката, бих могъл да го преодолея за около три минути. Но къде ще отида? Бих могъл да се шмугна в някое от сервизните помещения, да открадна кутията с обяда на чистачката и да изкарам ден-два. Или да взема заложници, за да ги накарам да ме чуят. Но доколкото ми беше известно, никой досега не беше спечелил нещо от вземането на заложници.

Затова реших да изчакам.

– Надявам се да имате хубав ден, сър – обяви служителят на ОС отдажно и се плъзна покрай мен.

Колегата му стори същото отляво. Обърнах се да ги погледна. Двама мъже на пост, които очевидно се наслаждават на възможността да се поразтъпчат на чист въздух и да сменят наблюдателния си пункт. Всъщност поведението им съвсем не беше лишено от логика. Може би беше част от предварителните им планове. Бяха направили безуспешен опит да ме заключат в някоя стаичка и сега просто минаваха на план Б. Всичко е наред. Ще изчакат да вляза в сградата, ще затворят вратите и ще превключат на ситуацията за контрол на тълпите. Тоест ще разпръснат хората, които вече са преминали проверката, за да увеличат шансовете им за оцеляване при евентуална престрелка. Предполагаше се, че стъклата на вратите са бронирани, но човек никога не знае къде са отишли парите на данъкоплатците.

Вратата на крачка пред мен беше отворена. Поех си дълбоко дъх и влязох във фоайето. *Понякога наистина трябва да тупнеш печката, за да провериш дали е гореща.*

2

Парфюмираната жена с бледите ръце вече крачеше забързано по коридора отвъд въртящата се бариера. Нея я бяха пропуснали. Двама души седяха пред нещо като високо бюро точно пред мен. Други двама вляво проверяваха значките и пропускахте. Четиримата в дъното продължаваха да бездействат. Все така в група, наблюдаващи мълчаливо като съвсем отделен екип. Все още не виждах обувките им.

Отново си поех дъх и пристъпих към бюрото.
Като агне на заколение.

– Да, сър – уморено ме погледна човекът, седнал отляво.

В гласа му прозвуча по-скоро отговор, отколкото въпрос. Сякаш го бях попитал нещо. Беше млад и сравнително интелигентен. Гледаше ме с очакване.

– Имам среща в дванайсет – казах аз.

– С кого?

– С полковник Фрейзър.

Името не му направи никакво впечатление. Сякаш изобщо не го беше чувал. Това беше най-голямата административна сграда в света. С трийсет хиляди служители. Младецът прелисти книга с размерите на телефонен указател и вдигна глава.

– Имате предвид полковник Джон Джеймс Фрейзър от отдела за връзки със Сената?

– Да.

Признавам се за виновен.

Четиримата резервни играчи вляво внимателно ме наблюдаваха. Но все още не помръдваха.

Човекът зад бюрото не ме попита за името. Отчасти защото е бил предупреден и е разглеждал снимките ми, отчасти защото табелката с името ми беше окачена точно там, където го изисква уставът – на горния десен джоб на куртката, шест милиметра под шева.

Пет букви, изписани с едър шрифт: **РИЧЪР**.

Или дваисет, гласящи: **АРЕСТУВАЙТЕ МЕ ВЕДНАГА**.

– Кабинетът на полковник Фрейзър се намира в 3С315 – поясни с равен глас мъжът зад бюрото. – Знаете ли как да стигнете до там?

– Да – кимнах аз.

Трети етаж, пръстен С, радиален коридор 3, сектор 15. Такава беше обозначителната система, която използваша в Пентагона. Застроен върху цели 117 000 квадратни метра.

– Пожелавам ви приятен ден, сър – рече човекът на среща ми и насочи простодушния си поглед към следващия на опашката.

За миг останах неподвижен. Явно затягаха примката, при това по съвършен начин. Един от основните принципи за определяне на вината гласи: *Actus non facit reum nisi mens sit rea*, което в груб превод означава: „Едно действие не те прави виновен, ако съзнанието не е виновно“. Тук действащият стандарт е прост и ясен: действие плюс умишъл. Чакаха ме да премина през бариерата и да навляза в лабиринта. Което обясняваше защо четиримата резервни играчи са откъд, а не пред нея. Пресичането ѝ превръщаше нещата в реалност. Може би се бяха консултирали с юристи. Фрейзър със сигурност тръпнеше от нетърпение да ме прати по дяволите, но това не означаваше, че не иска да си защити задника.

Поех поредната глътка въздух и прекосих линията, превръщайки всичко в реалност. Минах между двамата проверители на документи и се натиках сред хладните хромирани пипала на бариерата. Преградната тръба беше изтеглена назад. Нямах какво да блъсна с бедрата си. Излязох от другата страна и спрях. Четиримата резервни играчи стояха вдясно от мен. Погледнах обувките им. Военният устав е изненадващо неясен по отношение на обувките. Черни, затворени, консервативен модел без орнаменти, минимум три двойки дупки за връзките, пет сантиметра максимална височина на тока. Това е всичко, записано под линия. Резервите вдясно бяха спазили тези изисквания, но техните обувки не бяха полицейски. За разлика от двамината, които излязоха навън. Те по-скоро демонстрираха четири различни вариации върху една и съща тема. Излъскани до блясък, със старателно стегнати връзки, тук-там леко напукани от дълга употреба. Може би бяха истински ОС-та, може би не. Нямах начин да се определи. Поне в онзи момент.

Аз ги гледах, те също ме гледаха. Никой не отваряше уста. Заобиколих ги и закрачих към вътрешността на сградата. Поех по пръстен Е в посока, обратна на часовниковата стрелка. Свърнах наляво по първия радиален коридор.

Четиримата ме последваха.

Държаха се на двайсетина метра разстояние. Достатъчно близо, за да не ме изпускат от поглед, и достатъчно далеч, за да не се натрапват. Максимум седем минути между две точки в огромната сграда. Аз бях месото в сандвича. Предполагах, че в сектор 3С315 ме чака още един екип. Пред кабинета или някъде около него. В зависимост докъде са решили да ме допуснат. Крачех направо към тях. Нямаше къде да избягам или да се скрия.

Използвах някакво стълбище при пръстен D, за да се изкача до третия етаж. Поех по посока на часовниковата стрелка, но само за разнообразие. Минах покрай пети коридор и продължих към четвърти. По пръстен D цареше оживление. Чиновници с папки под мишница сновяха и в двете посоки. Униформени мъже и жени със строги очи крачеха енергично. Страшна навалица. Провирах се между хората, отстъпвах встрани, после продължавах напред. Отвсякъде ми отправяха изненадани погледи. Явно дължах това внимание на дългата коса и небръснатата си физиономия. Спрях до една чешмичка и се наведох да пия вода. Наоколо бе все така оживено. Четворката на ОС не се виждаше никъде. Но те изобщо не бяха длъжни да вървят подире ми. Знаеха къде отивам и точно в колко трябва да бъда там.

Изправих се и поех напред. Свърнах по коридор 3 и се насочих към пръстен С. Въздухът миришеше на вълнени униформи и препарат за линолеум. Едва доловимо ухаеше на пури. Стените бяха боядисани в административно сиво. Погледнах наляво, после надясно. В коридора имаше доста хора, но пред номер петнайсет липсваше навалица. Може би ме чакаха вътре. Закъснявах вече пет минути.

Не се обърнах. Продължих по коридор 3, прекосявайки последователно пръстен В и А. Така стигнах до сърцето на огромната сграда, където свършват всички коридори. Или започват, според длъжността и перспективата ви.